

IZHAJA VSAK DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tiskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrezini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. oamrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica S. Francesco d'Assisi 20.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi šte. 20.

Poštno-hranilni račun šte. 841-652. TELEFON II. 11-57.

Zopet italijanski banditski napad.

Razmere v Trstu postajajo od dne do dne neznosnejše. Če pojde tako dalje, mora tudi najpotrebnejšemu človeku zavreti kri, in potem — — ?!

Tekom par dni sabeljujemo danes še osmi italijanski divjaški napad na mirne Slovence, ki niso storili čisto nič drugega, kot da so med seboj govorili na ulici slovenski!

Bilo je sredi okrog 10, ko sta šla po Acquedottu na izprehod gg. Josip Prinčič, c. kr. poštni uradnik, in pa Milan Klemenec, blagajnik tukajšnje podružnice Ljubljanske kreditne banke, oba moža, ki jima niti oddalec ne prihaja na um, da bi hotela koga izzivati. Šla sta mirno svojo pot dalje in se med seboj pogovarjala o svojih privatnih stvareh. Videla sta pač v drevoredu večje in manjše gručice ljudi, a se nista menila zanje, ker vendar nista mogla misliti, da bi ju mogel kdo zasledovati, ali celo napasti, ko nikdar nista storila nikomur nič žalega. Kar naenkrat pa je dobil g. Prinčič silen udarec od zadaj na glavo, da ga je takoj obšla kri. Ko sta se ozrla je stala zadaj gručica kakih desetih mladih ljudi, a napadalec je že izginil za njimi. Ni ga bilo nikjer.

Kakor rečeno, je bil udarec zadaj od zadaj, zahrbtno, in lopov je moral udariti najbrž z boksarjem ali kakim drugim kovinastim orodjem.

Bilo je tamkaj v bližini — saj je na Acquedottu ob tej uri vedno zelo živahno — več ljudi, Italijanov, ki so videli ta zločinski napad in so ga tudi očitno in glasno obsojali.

Precej težko ranjenega g. Prinčiča je g. Klemenc najprej spremljal na rešilno postajo, kjer so mu obvezali rano, potem sta pa naznanila dogodek na policijski postaji v ul. Chiozza. Toda kaj pomaga to, ko onih lopovov ne pozna nihče, najmanj pa policija, ki se je doslej še v vseh takih slučajih odlikovala s svojo — odsotnostjo.

Naj nam zameri to kdo, ali pa ne: napetost se bliža svojemu vrhuncu. Dovolj, ne, preveč nam je že teh italijanskih divjaštev in počilo bo, ker mora počiti. Dosti dolgo smo prenašali izzivanja laške poulične druhal, dosti dolgo smo mirno trpeli, da je laška zločinska sodrga napadala in pobijala naše ljudi po javnih cestah; sedaj pa je našega potrpljenja konec. Le še en tak dogodek, potem pa je čas obračuna dospel, in potem ne bomo poznali drugega gesla, nego: zob za zob, oko, za oko!

Včeraj smo šele izvedeli tudi za neki drug lopovski napad laške poulične druhal. V sredo, po shodu našega političnega društva, so bili namreč napadeni trije Lonjerci, ki so se od shoda vračali po ul.

Giulia domov. Napad je bil, kakor vedno, zavraten, od zadaj. Ko so se naši obrnili, da bi si ogledali laške lopove, so ti hitro pobegnili. Poguma imajo torej le za zahrbtno, zavratne napade ta podla sodrga!

BRZOJAVNE VESTI.

Nemški cesar na Dunaju.

DUNAJ 23. (Izv.) Nemški cesar Viljem je, potujoč na Krf, prispel danes dopoldne ob 11 na Dunaj. Cesar ga je v spremstvu nadvojvodov sprejel na kolo-dvoru v Penzingu. Cesar je bil oblečen v uniformo pruskega generalnega vojnega maršala. Nemški cesar je nosil uniformo avstrijskega maršala. Vlada sta se pozdravila kar najljubezniveje in sta se dvakrat poljubila. Odpeljala sta se v odprtem vozu v Schöubrunn. Mnogobrojno zbrano občinstvo je vladarja burno pozdravljalo.

DUNAJ 23. (Izv.) Cesar Viljem je po zajtrku obiskal vojvodo Cumberlandskega v njegovem dvorcu v Hietzingu in se nato vrnil v Schöubrunn. Cesar Franc Josip je spremljal svojega gosta osebno na kolodvoru v Hetzendorfu. Po prisrčni poslovitvi se je cesar vrnil v Schöubrunn.

Letošnji cesarski manevri.

DUNAJ 23. (Izv.) Letošnji veliki cesarski manevri se bodo vršili pod vrhovnim poveljstvom prestolonaslednika Franca Ferdinanda na Ogrskem ob štajarski meji. Posebno pomembne bodo te vojaške vaje tudi zato, ker se jih udeležita nemški cesar in prestolonaslednik.

Trozveza je trdna.

BEROLIN 23. (Kor.) „Vossische Zeitung“ piše z ozirom na poset cesarja Viljema na Dunaju in Benetkah, da ta poset pokaže vsakomur trdnost trozveze in žnjo moč držav, ki jo tvore. Trozvezne države se niso zvezale na podlagi kakih meglene čustvene politike, temveč na podlagi skupnih interesov, pred katerimi stopajo v ozadje vsa nasprotstva. Če povsod izpozna, da je trozveza trdna in močna, pač zopet utihnejo vesti o vojni in vojni nevarnosti. Kdor bi se pa resno hotel spoprijeti s trozvezo, bi pa po vsej verjetnosti ugriznil v granit.

Grof Tisza na Dunaju. — Odgovor hrvatskega sabora.

DUNAJ 23. (Izv.) Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je dospel danes na Dunaj in je bil sprejet pri cesarju v avdienci, kjer je med drugimi predlagal cesarju, naj se hrvatski sabor zaenkrat odgodi za dobo enega meseca, ker se hrvatsko-srbska koalicija boji, da bi pravaška opozicija zlorabljala poslovniki, v smislu katerega ima pravico zahtevati, da se sklicujejo saborske seje tudi v počitnicah, dokler ni sabor odgojen. Po avdijenci pri cesarju je grof Tisza dalje časa konferiral z ministrom zunanjih zadev grofom Berchtoldom in je bil popoldne sprejet v avdijenci tudi pri nemškem cesarju Viljemu.

tosrčne, ker jih je izpregovoril preprosto in brez olepšav. Potem jo je, po kratkem prestanku, vprašal, ali je že kedaj videla svojega izrodelega in okrutnega strica in ali ve za sedanje njegovo ime.

— Videla ga nisem nikdar. — Je odgovorila Pavlina; — vendar pa sem slišala, da se imenuje de la Boisière, najbrž po nekem svojem posestvu v Touraini.

Lascars je ostrmel.

— Zdi se mi, toda popolnoma prepričan pa le nisem, da nisem čul tega imena danes prvokrat. Ali veste morda, kje stane?

— Ima baje krasno hišo v rue Culture-Sainte-Catherine.

— Ali je oženjen?

— O tem nisem čula nikdar. Toda, gospod, čemu vsa ta vprašanja?

— Da si obudim spomin in si domislim, če sem bil kedaj v stikih s tem gospodom de la Boisière.

— Gospod, — je odgovorila Pavlina, če vam je prav, ne dotikajte se več te stvari, ki mi je precej mučna. Bog ve, da ne gojim proti Filipu Talbotu niti najmanjše mržnje in da sem mu že zdavnaj odpustila njegovo neusmiljeno trdosrčnost in okrutnost. Toda, ker je zapustil mojega ubogega očeta v njegovi veliki bedi, ne da bi mu bil hotel pomagati, ne morem govoriti o njem, ne da bi me pretreslo.

— Polnoči je, — je vzkliznila gospa Andouinova, ki se je naenkrat prebudila iz svojega mirnega sna. — Čujem popol-

Obnoveitev češko nemških pogajanj

PRAGA, 23. (Izv.) Včeraj so se vršila prva neobvezna pogajanja med češkimi in nemškimi agrarci o obnovitvi pravih pogajanj. Kakor se zatrjuje, je bil uspeh jako ugoden, da je pričakovati, da se pravna pogajanja v kratkem obnove. Jutri se bo vršilo zborovanje nemških agrarnih poslancev, ki skoraj gotovo pritrjuje načrtom za nova pogajanja. Potem se sestane odsek 6 članov, 3 čeških in 3 nemških. Zatrjuje se, da so tudi češki agrarci simpatično pozdravili ta korak k zblizanju.

Državno posojilo po § 14

DUNAJ 23. (Izv.) Cesar je v včerajšnji avdijenci podpisal ministrskemu predsedniku grofu Stürgku nasilno naredbo po § 14, s katero se pooblašča vlada, da najame 375 milijonov državnega posojila.

Reški bombni atentat čin — policije.

REKA 23. (Izv.) Danes je izšla tu edina številka posebnega lista z imenom „La bomba“, ki dokazuje z avtentičnimi uradno sestavljenimi listinami, da je bil zadnji bombni atentat na guvernerjevo palačo v Reki insceniran po obmejni policiji sami, da bi še na podlagi atentata mogli uničiti voditelja reškega italijanstva: Zanella, Baccich, Corosacz in Bruss. List namreč priobčuje izpovedbo reškega trgovca Josip Scipionija, podano pred kraljevim italijanskim notarjem dr. Robertom Massoli-Novelljem in poklicanimi pričami, v kateri izjavlja Scipioni, da ga je konceptist ogrske državne policije, dr. Beusterien, sporazumno z guvernerjem grofom Wickenburgom, naravnost najel — obetajoč mu 5000 K nagrade za to — da bi preskrbel človeka, ki bi vrgele bombo v vrt guvernerjeve palače. Scipioni je tudi res najel onega Belejlija, ki je bil potem aretirani zaradi atentata. Za vso stvar je vedel tudi načelnik državne policije Kesmarky, ki je obljubil Scipioniju, če mu poskrbi ponarejena pisma, na podlagi katerih bi bilo mogoče aretirati one štiri imenovane Rečane, da ne dobi samo 5000 K nagrade, temveč tudi letno plačo 3000 K. Kesmarky je celo rekel, da dobi Scipioni potem toliko, da mu ne bo več treba delati.

Scipioni je vso stvar povedal bivšemu reškemu županu dr. Iciliyu Baccichu, ki je bil osumljen kot pravi povzročitelj onega atentata, in ta je šel žnjim k notarju, kjer se je sestavil oni zapisnik.

Scipioni je izdal javnosti tudi vso svojo pismo in brzojavno korespondenco z dr. Beusterienom v tej zadevi.

Samo ob sebi je umevno, da je to odkritje izzvalo velikansko senzacijo ne samo v Reki, temveč v vseh avstrijskih, ogrskih in italijanskih političnih krogih.

REKA 23. (Izv.) Ogrski korespondenčni urad odločno zanika, da bi bila resnična vest, ki jo je priobčila „La Bomba“, in izjavlja, da je vsa stvar naravnost izmišljena.

noma razločno uro s saintgermainskega stolpa. Tako pozno. Kdaj bomo zopet doma?

— Kako hitro nam je prešel čas! — je rekel Lascars. — Sicer pa popolnoma pritrjujem gospe Andouinovi, da smo predalet raztegnili svojo vožnjo. Veslal bom zato nazaj nekoliko hitreje.

— Ne trudite se preveč, — je odgovorila Pavlina. — Seveda je že pozno; toda sile pa nimamo. Noč je tako lepa in mislim, da nikoli ne pozabim te preljubke vožnje.

— Tudi zame bo vse moje življenje eden najlepših mojih spominov, — je pošepetal Lascars tako nalahno, da ga je mogla slišati le Pavlina.

Vožnja proti domu je trajala celi dve uri, kajti za veslanje po reki navzgor je zahtevala izredne moči in Lascars je bil komaj kos temu utrudljivemu delu.

Ko je priveslal do tamkaj, odkoder so se odpeljali, je Lascars spremljal dami do njunega stanovanja in se poslovil od njiju.

— Ljubi brat, — je zaklicala Pavlina v svoji otroški preprostosti, — jutri se zopet vidimo.

Ves utrujen in izmučen je prišel Lascars v rdeči mlin. Sauvageon je še spal kakor ubit. Ni se mu zdelo torej vredno, da bi ga prebujal, zlasti ker je vedel, da mu to spanje vrača zdravje, in zato je nemudoma odšel spat.

— Zelo bi se motil, — je govoril sam pri sebi, ko se je šlačil, — ko bi se to, kar sem smatral za zabavo, ne izpremenilo v

Kandidatura bana barona Skerlecz.

ZAGREB 23. (Kor.) Na volilskem shodu v prvem zagrebškem volilnem okraju je bilo soglasno sklenjeno na predlog poslanca dr. Medakovića, da se ponudi kandidatura za ta okraj banu baronu Skerleczu.

Dijaška stavka v Ljubljani končana.

LJUBLJANA 23. (Kor.) Stavka slovenskega srednješolskega dijaštva se je danes končala. Solski obisk je zopet reden.

Šviha - Schwerdtner.

PRAGA, 23. (Izv.) Kakor poročajo „Narodni Listy“, je dr. Šviha zaprosil oblasti za dovoljenje, da bi smel svoje ime izpremeniti v Schwerdtner. „Narodni Listy“ zatrjujejo, da so oblasti tej prošnji že ugodile.

Bolgarski četaši ob srbski meji

CARIGRAD, 23. (Izv.) Tukajšnje srbsko poslanstvo je po nalogu srbske vlade opozorilo turško vlado na dejstvo, da je dobila srbska vlada obvestilo, da je ob novi srbski meji pripravljenih 20.000 bolgarskih vstašev, ki nameravajo vdreti v novo srbsko ozemlje, podpirani tudi po mohamedancih. Obveščeno je bilo o tem vstaškem gibanju tudi rusko, angleško in francosko poslanstvo, na katero se je tudi obrnilo srbsko poslanstvo. Tu smatrajo, da je napovedano število četašev precej pretirano. Srbska vlada je ukronila vse potrebno, da se odbije četaški napad.

Epirotska vstaja

ATENE, 23. (Izv.) Vrhovni vodja epirotske vstaje, profesor Doullis je odredil, naj se takozvani „sveti bataljoni“ koncentrirajo na treh točkah ob albanski meji. Kakor se zdi, nameravajo najprej napasti mesto Kolonia, ki jo je pred kratkim zapustila grška posadka, potem pa tudi Korico, odkoder hočejo pregnati Arnavte in potem proglasiti Korico za glavno mesto samostojnega Epira.

Izseljevanje Arnavtov iz Nove Srbije.

SOLUN 23. (Kor.) Mnogoštevilni Arnavti iz novoosvojenih srbskih pokrajin so prispeli semkaj, odkoder odpotujejo preko Epira v Drač.

Baronica podvrгла otroka.

GRADEC 23. (Izv.) Baronica Zoisora je bila danes zopet zasilšana po preiskovalnem sodniku in je po daljšem obotavljanju popolnoma priznala svojo krivdo.

Rochettova afera.

PARIZ, 23. (Izv.) V zadevi Rochettovih aleparstev z izkupičkom za posestva verskih kongregacij je parlamentarna komisija zasilšala danes zopet bivšega finančnega ministra Caillauxa, ki je odločno vztrajal pri svoji prvi izpovedbi, da ni imel nikakega pojma o dogovorih med Monisem in državnim pravdnikom Fabrom. Nato je bil zasilšan Fabre vprico Caillauxa, ki je izpovedal, da mu je Monis rekel, da zato zahteva zavlačivati preiskave v Rochettovi stvari, da stori s tem uslugo Caillauxu. Fabre je tudi zatrjeval vzlic odločnemu Caillauxovemu oporekanju, da

dobičkanosen posel, ki ne bo ravno najmanjši. Toda sedaj moram zaspati in bom razmišljal dalje o tej stvari raje jutri.

Solnce je že stalo visoko na nebu, ko se je Lascars zbudil iz spanja drugo jutro.

— Kako krasne sanje sem sanjal, — je vzkliznil radostno. Bil sem zopet bogat človek, in na vse hudiče, te sanje smatram za dobro znamenje. — Pomel si je oči. — Preudariti je treba stvar. Čim bolj izprašujem svoj spomin, tem razločnejše se spominjam, da sem naletel na tega gospoda de la Boisière nekeje v Parizu. Bil je navdušen oboževalec nekih opernih pevk in plesalk. Bilo ga je tudi često videti za zeleno mizo, kjer je zaigral in dobival velike svote z največjo hladnokrvnostjo. — Poizvedeti je treba zdaj predvsem, ali je res Pavlinin stric in ali je ostal samec. V tem slučaju bi bila Pavlina njegova edina dedičinja. — Njegova dva milijona frankov sta se gotovo podvojila v tem času. Že velja. Oženim se ž njo. — Kak prehod bi bil to od najbridkejšega uboštva k neizmernemu bogastvu? Človek bi skoraj izgubil glavo. Toda ne, tega ne! Treba bo delati. Toda kako? Sauvageon je bolan, ne vem pa tudi, ali mu morem sedaj že popolnoma zaupati! Sam odidem v Pariz. Samo pogumnemu človeku je sreča mila. Ne smem izgubljati časa. Drevi moram biti v Parizu. Seveda me bo Pavlina pričakovala. — Naj me. — Če gre za milijone, potem ne poznam nikakih obzirov. — Toda poglejmo najprej, kako gre ubogemu Sauvageonu.

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. Spisal Xavier de Montépin.

— Prosil sem boga za maščevanje, — je odgovoril Filip. — Maščevanje je sicer prihajalo počasi, toda prišlo je vendarle.

Nesrečnemu možu ni ostalo nič drugega, nego da proda hišo v mestu, posestvo na deželi in pohištvo, od katerega si je pridržal le nekaj najpotrebnejšega. Ko je poplačal vse obveznosti, mu je ostala le še renta dvanajststo frankov. Ostalo pa mu je pošteno ime. Za stanovanje si je najel oni mali paviljon v hiši v rue Vendôme. Gospa Andouinova, vzgojiteljica njegove hčere, se ni hotela ločiti od svoje gojenke. Prištedila si je od svoje plače majhno glavico in z obrestmi te glavice je, ne da bi bil Talbot vedel za to, prispevala k stroškom skupnega domačega gospodarstva.

X.

Novo motrišče.

Lascars je poslušal Pavlinino povest z veliko pozornostjo in očitno ginjen. Hinavec je šel v svojem hinavstvu tako daleč, da si je pritisnil večkrat robec na oči, da bi si otrl solze, ki so mu dozdevno prihajale nanje. Ko je Pavlina nehala pripovedovati, je izpregovoril nekaj sočutnih in tolažilnih besedi, ki ste jih Pavlina in gospa Andouinova imeli za odkri-

ga Briand ali Barthou nista nikdar pozivala, naj bi bil diskreten pred prvo preiskovalno komisijo. Strinjala pa sta se Caillaux in Fabre v tem, da Fabre v Rochettovi aferi ni nikdar niti neposredno niti posredno govoril z Caillauxom.

Onemogočena volitev župana v Reki.

REKA 23. (Kor.) Guverner grof Wickenburg je sklical mestno zastopstvo za jutri k zaobljubi in volitvi župana. Guvernerjeva odloka pa niso mogli dostaviti starostnemu predsedniku, ki je odpotoval. Sprejem so odklonili tudi za njim najstarejši člani mestnega zastopstva. Guverner je sklenil, da sam razpošlje vabila k seji, ki se bo vršila, četudi nihče ne pride k njej. Po mestnem statutu namreč izgube oni člani, ki se neopravičeno ne udeležijo seje, svoje mandate in ne morejo biti več voljeni v tej funkcijski dobi.

Gospa Caillauxova v preiskovalnem zaporu.

PARIZ 23. (Izv.) Kakor poročajo listi, se gospa Caillauxova more v preiskovalnem zaporu v saintlazarjski jejnišnici gibati popolnoma svobodno. Vsak dan sprejema svoje znanke in prijateljice iz najimennitnejše pariške družbe. Posetila jo je tudi knežinja Monaška, ki jej je takoj prvi dan po atentatu poslala v ječo šopek cvetlic v znamenje priznanja njenega „junštva“.

Velikanski požar v Bombay.

BOMBAY 23. Danes zjutraj je izbruhnil v nekem skladišču bombaža požar, ki razsaja še vedno. Ogenj je uničil doslej okrog 60.000 bal bombaža v vrednosti pol milijona angleških funtov (okrog 1.200.000 K). Kako je nastal požar, še ni znano.

Kritičen položaj na Irskem.

LONDON 24. (Izv.) Kakor poročata „Press Association“ iz Dublina, so vsi častniki 3. kavalerijske brigade z brigadirjem, generalom Goughom na čelu izstopili iz armade. Pri 5. lancierskem polku jih je izstopilo od 76 častnikov 70. Zvečer je bil o tem koraku častnikov obveščen vrhovni poveljnik sir Artur Paget. Vojni svet je odločil, da se sprejme samo izstop generala Gougha in najstarejšega majorja, ostali častniki pa da bodo morali trpeti posledice: da jih bodo aretirali in postavili pred vojno sodišče. Tudi v drugih polkih je naznanilo več častnikov svoj izstop. Vsi polki v južni Irski so se nemu doma pokorili zapovedi, da odrinejo v severno Irsko. Listi poročajo, da vlada v ulstrski pokrajini popoln mir.

LONDON 23. (Kor.) Neposredno po konferenci generala Pageta z vojnim ministrom se je vršil izreden ministrski svet.

Roosevelt in sin ponesrečila?

NEW-YORK, 23. (Izv.) Kakor je znano, sta odpovala bivši predsednik Roosevelt in njegov sin z veliko ekspedicijo v še na odkrite pokrajine notranje Brazilije. O Rooseveltu in njegovem sinu že 9 dni ni nikakega glasu, dočim pa se je izvedelo o drugem delu ekspedicije, pod vodstvom Fiale, da se je ponesrečila na brzinah Amazonske reke in da so se rešili le nekateri udeleženci, dočim pa je izgubljen ves ekspedicijski material.

Ruska torpedovka ponesrečila.

KRISTIJANJA, 23. (Izv.) Ob severozapadni norveški obali se je ponesrečila ruska torpedovka „Bajak“, ki je nasledila na pečine. Vseled silno nemirnega morja ni mogoče v bližino ponesrečene ladje in se nahajajo ruski pomorščaki v smrtni nevarnosti.

Morilca so obesili.

FRANKOBROD, 23. (Izv.) Danes je bil tu obešen večkratni morilec Hopf.

Za pravico! Proti nasilju in izdajstvu!

Javni shod političnega društva „Edinosti“ dne 18. marca 1914 v „Narodnem domu“ v Trstu.

Govor dra. O. Rybáře.

O točki »Internacionalizem slovenskih socijalnih demokratov« je poročal dr. Rybář. Glavne misli v njegovih izjavah so bile:

Mi Slovenci bijemo oster, včasih celo obupen boj za naš narodni obstanek. Ne bijemo pa tega boja iz narodnega šovinizma, ampak primorani, ker nas hoče sovražnik odriniti s teh tal. Dalje ni ta boj samo nacionalen, ampak tudi e m i n e n t n o g o s p o d a r s k i! Je torej to boj zatiranja gospe proti močnejšemu zatiralcu. V takem boju mora zatirani podleči, ako si ne ustvari gospodarske ekzistence. V takem boju bi morali biti zbrani vsi, da narodu osiguramo ekzistenco. Je pa ljudi, ki govorijo slovenski, a se nam v tem boju zaletavajo v hrbet. To so pojavi, ki nas silijo, da se pečemo z njimi, in ki zahtevajo odločne besede.

Ako bi nas pristaši jugoslovanske socijalne demokracije vsaj puščali na miru. Mi bi jim ne odgovarjali, ker imamo dovolj drugega dela za napredek in interese našega naroda. Namesto da bi bili hvaležni, da drugi opravljajo delo, ki bi je oni morali vršiti, pa nas še napadajo. — Za-

dovoljni bi morali biti tudi socijalni demokracije, da mi skrbimo za šolo, ki jo po velikem delu obiskujejo ravno otroci našega delavstva. Kajti, da ni bilo tu narodne stranke in njenega dela, tudi slovenski socijalni demokratje ne bi imeli danes na svojih shodih — poslušalcev!! Da ni Ciril Metodove družbe in da ni bilo narodnih boriteljev, bi tudi voditelji slovenske socijalne demokracije ne imeli v Trstu pristašev!

Sodrug pa neprestano napadajo našo šolsko družbo, ker da je »narodnjakarska«. Blatijo pa tudi vse, kar slovenski govori in čuti. To so pokazali n. pr. v Nabrežini. Pri Sv. Ivanu slovenski sodrug pa so povodom zadnjih občinskih volitev agitirali za italijanske kandidate. Tako tudi v Rocolu. Ljubši jim je italijanski kapitalist, nego pa slovenski meščan, tudi če je — delavec. Naši sodrug opravičujejo vse, kar počenjajo italijanski sodrug, tudi če je naperjeno proti najelementarnejim pravicam našega naroda. Glasujejo n. pr. v priloge Lege Nazionale. Mislili bi, da vsaj voditelji jugoslovanske socijalne demokracije imajo vendar nekaj narodnega ponosa. Slučaj Kopačev pred poroto nam je vzel tudi to vero.

Tu je opisoval govornik, kako kruto in nečloveško je bilo, ko so slovenske obtožence sodili in obsojali porotniki, ki jih niso razumeli, in kako težke borbe je trebalo, da se je odpravila ta krvava krivica. G. Kopač pa je vrgel pod klopi: slovensko poroto, slovenski jezik, sebe in svoj ugled. Najel si je laškega branitelja. Mari ne zapuša sposobnosti dveh odvetnikov slov. socijalistov? Zakaj ju pa potem hvali in priporoča na svojih shodih? Misli si je pač: če vzamem laškega odvetnika in govorim laški, poročajo ital. porotniki: To je — dober Slovenec! Pred temi je hotel igrati lepo figuro. Če višji komandant tako postopa, česa nam je pričakovati od družih, nevednih in narodno mlačnih? Ni to sramota samo za Kopača, ampak tudi za nas — saj je on našega naroda sin! — Slučaj je tem hujši, ker so naši socijalni demokratje razobesili celo razširjeno firmo: imenujejo se jugoslovanska. In vendar kompromitirajo naše najvišje pridobitve na tak nezasiščen način!

Nič se ne bom čudil in me tudi ne bo brigalo, če bo Kopač oproščen. Čudim pa se, da je med našo inteligenco takih, ki se tem ljudem obešajo na suknjo. To so ljudje, ki delajo iz socializma — sport in v katerih »proletarsko prepričanje« ne moremo verjeti. Obžalujemo jih, ko jih vidimo v taki družbi.

Vsa ta družba očita nam reakcionarstvo in šovenizem, da bi nas kompromitirala in ponižala pred narodnimi nasprotniki. (Zvršetak pride.)

Apel na Čehe.

Odbor pol. društva „Edinosti“ je poslal načelnikom čeških parlamentarnih klubov, dru. Kramáru za mladočeški, Staněku za agrarce, Cochru za narodno socijalce, prof. Masaryku za neodvisne, in dru. Hrubanu za konservativce, nastopni apel:

Vaše blagorodje!

Boj med tržaškimi Slovenci in Italijani se bje z ne enakimi šansami ne toliko radi razlike v številu, — zakaj Slovenci tvorijo dobro tretjino domačega prebivalstva v Trstu, Slovenci in Hrvatje skupaj pa večino prebivalstva Primorske, katere gospodarske in kulturno središče je v Trstu —, kolikor zaradi tega, ker Italijani vodijo ta boj v znamenju neizprosne brutalnega nasilja, osobito tudi z vsemi bogatimi sredstvi avtonomne uprave, ravno v prvi vrsti na kulturnem šolskem polju. Tržaška občina troši milijone za vsakovrstne italijanske šolske naprave, tako, da Italijanom zares ne manjka nič drugega, nego samo še univerza. Razun par nezadostnih ljudskih šol za kmetiško prebivalstvo okolice ne daje tržaška občina na šolskem polju prav ničesar svojim slovenskim občanom, katerim odreka celo navadne ljudske šole v mestu, kjer je na tisoče slovenskih otrok. V teh razmerah je zahteva italijanske juristične fakultete v Trstu ne toliko kulturna zahteva, kolikor uprav udarec v obraz kulturnosti in pravičnosti. Apeliramo na Vas, kot moža poštenjaka, Čeha in Slovana, da ne ostanete gluhi napram obupnemu klicu tržaških Slovencev in da vsaj, preden oddaste glas v vprašanju, ki je za nje življenskega pomena, pridete v njihovo sredo in se prepričate o upravičenosti njihovega odbora.

Tržaški Slovenci so in vsak pametni in pravični slovanski politik mora biti z njimi proti temu, da bi se italijanska bojna pozicija še bolj okrepila, dokler ni tržaškim Slovincem s primernimi kompenzacijami na šolskem polju zajamčena vsaj narodna ekzistenca na tej točki, kjer tvorijo predstavo Slovenstva in Slovanstva ob Jadranskem morju.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Josip Wilfan.
t. č. predsednik.

Primerno zastopstvo ali več?

Kakor smo že pred kratkim poročali, je odbor deželnega urada pokojninskega zavoda v Trstu sestavljen tako, da ni med 11 odborniki niti enega Slovana, dasiravno obsega okrožje tega deželnega urada Dalmacijo, Kranjsko in Primorsko, torej dežele z ogromno jugoslovansko večino. Naravno je vsled tega, da se je tudi na naši strani začelo vzbujati zanimanje za volitve, ki se bodo vršile dne 29. t. m. in katerih izid bo odločilen za sestavo uprave tržaškega deželnega urada v nadaljnjih petih letih. Verjetnost našega uspeha presojati po sestavi dosedanjega odbora, bi bilo gotovo napačno, kajti neizpodbitno dejstvo je, da je med člani pokojninskega zavoda v Dalmaciji, na Kranjskem in v primorskih deželah tudi — recimo — »nekoliko« Slovanov. Pričakovali smo torej, da postane našim gospodom sodeželanom italijanske narodnosti, ki jim je bil doslej zagotovljen nekak monopol v upravi tržaškega deželnega urada, naš nastop o priliki volitev kolikor toliko neprijeten; da bi se nas pa tako ustrašili, kakor to izhaja iz nekaterih v sledečem navedenih pojavov, tega se — odkrito povedano — nismo nadejali.

Boje se namreč gospoda, da bi število slovenskih nameščenecv in službodajnikov pri volitvah morda vendar prišlo do veljave, in opozarjajo zato na živahno agitacijo, ki se baje — glej »Piccolo« z dne 21. t. m. — izvršuje z naše strani za te volitve; »occulata vigilanza« in »volontersa disciplina« se priporoča tu volilec, in svrhu, da se »le mene slave« preprečijo in da se izvolijo le »rappresentanti cittadini di piena soddisfazione del ceto commerciale ed industriale«. Kot angelja varuha baje ogroženi trgovskih in industrijskih (čitat v obeh slučajih: italijanskih) in teresov pa se čutita poklicani »La Federazione degli industriali« in »La Lega dei datori del lavoro«, ki se jima je — glej »Piccolo« z dne 22. t. m. — kot tretja v zvezi idilično pridružila tudi »La Lega degli impiegati civili«; kajti nevarnost je velika: Slovani ne streme morda za tem, da dobijo primerno zastopstvo v zavodovnem odboru, ampak si hočejo — v svoji megalomaniji — celo pridobiti večino! Strah in groza! Proti tej nevarnosti je seveda neobhodno potrebna splošna mobilizacija različnih »leg« in federacij; toda — ali bo ta vojska zadostovala? Kaj, ko bi se Slovani morda vendarle uveljavili? To bi bilo strašno, terribile. Treba je zaveznikov! Nemci, na pomoč! Saj ne bo zastoj. Volilni kompromis sklenemo z vami prepustimo vam število delegatov, ki ga želite, samo — za božjo voljo — pomagajte nam v odporu proti slovanski invaziji! — In Nemci radi pomagajo; saj pridejo tako na lahek način do veljave, ki bi je drugače nikoli ne imeli. Zgoraj označeni trozvezi se je priklonil tudi »Bund oesterreichischer Industrieller«, kot kompenzacija pa se mu je pripoznalo gotovo število delegatov v skupini službodajalcev in v skupini nameščenecv!

Dovolj! Hoteli smo le pokazati slovenski javnosti, kako se boje, da bi se tudi mi udeleževali uprave javnega zavoda, ki je vendar namenjen — tudi nam, in hoteli smo označiti sredstva, ki se jih poslužujejo, da nas lahko slikajo kot usurpatorje in oblastneže, podtikajoč nam, da stremimo po številnejšem zastopstvu, nego nam pripada po sorazmerju našega števila napram njihovemu, kar je seveda le njim samim dovoljeno in le pri njih pravično. Kedar se je z naše strani izrazila trditev, da nam »primerno zastopstvo« v odboru zavoda ne zadostuje? Kedar smo zahtevali več? Seveda, ako smatrajo gospoda zavezniki in člani te najnovejše italijansko-nemške »entente« za primerno zastopstvo, ako v zavodu Slovani sploh nismo zastopani, potem se z njihovim očitanjem še strinjamo, kajti s takim »primernim« zastopstvom se res ne zadovoljujemo več; In ako store do 29. t. m. vsi slovenski nameščenecv in službodajniki Dalmacije, Kranjske in Primorske svojo dolžnost, ako vpošljejo pravočasno svoje glasovnice narodnemu volilnemu odboru v Trstu, potem — to je gotovo — takega »primerne« zastopstva tudi ne bomo več imeli.

Naši kandidatje so:

Kategorija D et A (prosti poklici, kmetijstvo, gozdarstvo). Kandidatna lista za skupino službodajnikov (zelene glasovnice). Dr. Edvard Slavik, odvetnik, Trst. Fr. Primc, trgovec, Trst. Dr. Maks Obersnel, ravnatelj, Trst. Dr. Karel Podgornik, odvetnik, Gorica. Za skupino nameščenecv (bele glasovnice): Anton Trtnik, uradnik, Trst. Fran Kravos, uradnik, Trst. Anton Sluga, uradnik, Trst. Karel Tomšič, obč. tajnik, Postojna.

Kategorija B (veleindustrija in obrt). Kandidatna lista za skupino službodajnikov (zelene glasovnice). Dragotin Hribar, lastnik tiskarne, Ljubljana. Ivan Ogrin, stavbni podjetnik, Ljubljana. Ivan Caharija, lastnik kamnolomov, Nabrežina, Josip Lončarič, stavbni podjetnik, Ljubljana. Za skupino nameščenecv (bele glasovnice). Srečko Bartel, disponent, Trst. Anton

Podbršček, uradnik, Trst. Josip Durnik, uradnik, Trst. Milan Jenčič, ravnatelj, Mengeš.

Kategorija C (trgovina in promet). Kandidatna lista za skupino službodajnikov (zelene glasovnice). Ivan Bonač, knjigov. vez, Ljubljana. Franc Abram, sodar, Trst. Franc Hmelak, trgovec, Trst. Tomaž Gruden, trgovec, Nabrežina. Ivan Sutej, trgovec, Jelendol. Ivan Knez, veletržec, Ljubljana. Anton Radovič, kamnosek, Nabrežina. Karel Dvornik, trgovec, Split. Fran Jurca, veletržec, Postojna. Fran Hainrihar veletržec, Škofja Loka. Za skupino nameščenecv (bele glasovnice). Vekoslav Chladek, tajnik, Radovljica. Franc Jurca, tajnik, Vrhnika. Albin Pečar, uradnik, Ljubljana. Juraj Perič, knjigovodja, Zadar. Ljubomir Petrič, knjigovodja, Split. Alojzij Pirnat, trgovski potnik, Ljubljana. Fr. Rus, uradnik, Trst. Anton Stanislav Sancin, uradnik, Skedenj. Humbert Maurin, uradnik, Trst. Josip Sorn, pisarniški vodja, Trst.

Domače vesti.

Zaplomba. Včerajšnje izdanje našega lista je državno pravdnistvo zaplenilo radi kratkega odstavka v poročilu o dogodkih povodom italijanskega shoda v gledališču „Fenice“ minole nedelje. Konfiskacije našega lista so nam že večkrat prišle kakor strela z vedrega. Ali tako presenečeni nismo bili še nikdar, kakor po tej konfiskaciji. Nimamo še obvestila, po katerem § avstrijskega kazenskega zakona smo se pregrešili. Vzeli pa smo kazenski zakon v roke, ugrabili in študirali, ali nismo mogli pogoditi š., pod katerim bi se mogli subsumirati naš zločin. Polizkušali so to tudi izkušeni juristi, a tudi njihov trud je bil zaman. Res radovedni smo.

† **Ernest Može.** Nenadno je posegla smrt zopet v vrsto Slovenstva pri Sv. Jakobu in vzela življenje možu, ki ga bodo šentjakobski Slovenci pogrešali mnogokrat in pri marsikaterem delu. Ernest Može je bil moč mirnega in blagega značaja ter vedno voljan poprijeti za vsakotero delo, kedar je šlo za kako narodno delo ali za poživljenje družabnega življenja med Slovenci v Trstu. Po stanu delavec, klepar, je bil dovteten za glasbeno umetnost, in v soboto smo ga videli še nastopiti pri glasbenem večeru Tržaške podružnice „Glasbene Matice“. Sodeloval je rad povsod in pri vsakem delu, kjer so ga potrebovali in pozvali. Nastopal je pri dramatičnih prireditvah pred leti, ko se je „Dramatično društvo“ reorganiziralo; bil je marljiv delavec in odbornik „Sentjakobske Čitalnice“ in je sodeloval tudi pri ustanovitvi „Sentjakobskega Sokola“. Bil je tudi tudi izborni pevec. Njegov mirni značaj, ki mu ga je še blažila krepka volja in vztrajnost ter izpopolnjevala odločnost, ga je priljubila vsakomur, kdor ga je poznal. Tem težja izguba je za nas, ker ga je smrt ugrabila v začetku najlepše dobe moža, v 28. letu. Blagemu možu bodi ohranjen blag spomin. Žalujemo družini naše sožalje!

Promocija. Včeraj je promoviral na dunajskem vseučilišču za doktorja prava g. Ivan Gogala, c. kr. policijski konceptni praktikant. Čestitamo!

Novodobni demokrati. Prejeli smo: V osredje je stopil zopet dr. H. Tuma, veliki narodni in ljudski osrečevatelj, po njegovem lastnem uverjenju največji veleum sedanje dobe, dobe „preperelega liberalizma“. Vsako toliko časa zacvete ta veleum, kakor roža čudotvorna. Marsikateri se bo pa vendar čudil, kako to, da drvi za njim toliko uglednih in — izobraženih mož. Čudno je res onemu, ki ne pozna — Njega. Ali Tuma zna! Že med dijaki si zna pridobivati pristašev. Drugi dajejo svoj obolus za to in drugo, žrtvujejo kolikor jim je mogoče, on pa daje *direktno!* Tako si zagotavlja njihovo hvaležnost. Tako poznam nekatere svoje sošolce. V tiskali so bili, od nikoder ni bilo pomoči. Pri dru. Tumi so našli podporo. Dr. Tuma pa je vedel, zakaj daje štem, da je podpiral dotičnika, ga je obenem kupil! Ni ga izpuštil več iz rok, držal ga je v svoji oblasti; fascinal ga je tako, da mu je pripadel duševno in telesno.

To znajo vsi oni veliki socijalni demokracije in bi lahko povedali, kako in kaj, ali ne morejo — so brez moči.

Tu sta terorizem, absolutizem! Altroche predbacivati CMD, da zahteva od svojih učiteljev, naj so tudi narodni. CMD zahteva to z vso pravico. Kako naj bodo otroci narodni, ako ni učitelj? Kako naj ljubi otrok svoj zlati materin jezik, ako je učitelj Hekuba?

CMD je narodna obrambna institucija. Zato sme zahtevati od vseh svojih nameščenecv, da so narodni, navdušeni Slovenci!

Ako sme dr. Tuma zahtevati od svojih nameščenecv, da so njegovi pristaši, zakaj ne dopuščata naši Družbi, da sme zahtevati od svojih ljudi, da so istega mišljenja, kakor ona? Sicer pa se dandanes mora zahtevati od vsakega Slovenca, da je res Slovenec!

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja in Budjevičeve pive (brez glavobola). Zmerna cena.

RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN (Piazza della Caserma)**Seme** Najboljše in najlepše želično in cvetlično seme.**M. German**

Ker je sedaj najprimernejši čas, naj se obrne vsaka gospodinja in vsak ljubitelj vrta na podpisano tvrdko, ki pošlje za K 3— 30 zavitek av Furlanij in Dalmaciji. Vsaki zavitek nosi sliko zelenjave in cvetlic. Tako je omogočeno imeti skozi vse poletje kapus, wirsing, belo zelje, pravi ohrov, špinado, dunajske kolerabe, korenje, peteršilj, zeleno, peso, salato, redkev, fižol, grah, krastavce, buče, melone in 7 zavitek cvetličnega semena. Za K 5— dvakrat toliko.

Trst. Glavna prodajna: v Mich. Buo-
nariotti 18. Proda-
na drobno: v Pente-
rodo 3. Tel. 1249.

Mnenje g. dra. Lihotzky-a

primarija in docenta porodništva in bolezni žen na vseučilišču na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst

Naznanjam Vam, da pripišujem Vaše **ŽELEZNATO KINAVINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginosa Serravallo) rekonescentom po operaciji in da sem popolnoma zadovoljen z doseženimi uspehi.

DUNAJ, dne 12. aprila 1905.

Dr. LIHOTZKY.

Jako znano in mnogo obiskano

gostilniško poslopje

z mnogimi sobami za letovišča, senčnimi vrtovi, obširnimi kletmi in velikim hlevom **Je na prodaj** vsled smrti gospodinje — Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod številko 2159.

Hotelska del. družba „Grljan-Miramar pri Trstu“

OBJAVA.**I. redni občni zbor**

Hotelske delniške družbe „Grljan-Miramar pri Trstu“ se bo vršil dne 9. aprila 1914 točno ob 3 popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu.

Predmeti zborovanja so:

- 1) Poslovno poročilo upravnega sveta in predložitev končnega obračuna o ustanovnih stroških in računskih zaključka za l. 1913.
- 2) Poročilo nadzorstvenega sveta.
- 3) Sklepanje o odobritvi letnega računa, o razdelitvi čistega dobička in o odvezi upravnemu svetu.
- 4) Volitev treh členov upravnega sveta.
- 5) Volitev nadzorstvenega sveta.

Delničarji, ki hočejo izvrševati svojo glasovalno pravico, morajo položiti najdalje 6 dni pred občnim zborom svoje delnice pri likvidaturi Tržaške Posojilnice in Hranilnice, registrirane zadruge z omejenim poročtvom, v Narodnem domu v Trstu in dobe izkaznice, ki se glasijo na ime in izkazujejo število položenih delnic, kakor tudi na nje odpadajočih glasov in veljajo le za označeno osebo ali za njenega pravilno izkazanega pooblaščenca.

V Trstu, dne 21. marca 1914.

Upravni svet.**PARNA pralnica, čistilnica na suho** ALBIN BOEGAN

barvarnica

ulica Farneto šte. 9, Trst.

Ženske, moške in otroške obleke, toaleto, uniforme, prevleka pohištva, preproge, kožuho, vuna, perje, rokavice itd. itd. se barvajo in čistijo na suh način najnatančneje in najskrbneje po najnižjih cenah v centrali ul. Farneto šte. 9 in tržaških podružnicah ulica dell' Istria št. 12 in ulica Belvedere št. 49 ter v podružnici v Gorici, ulica del Teatro št. 14.

Za pomladno gnojenje

vseh žitnih polj, travnikov, pašnikov, sadnih vrtov in vinogradov je

Thomasova žlindra

ZNAMKA

ZVEZDA

velike važnosti. — THOMASOVA ŽLINDRA (znamka zvezda) ima za seboj že toliko uspehov, da jo rabijo vsi kmetovalci. — Priporoča se vsled tega vsem kmetovalcem, ki niso gnojili dosedaj v spomladi, da to poskusijo. — Radi morebitne rabe iste, naj se vsakdo obrne na izključnega in edinega zastopnika

Herman Turek & Co.

TRST - Via Sanità šte. 8 - Trst.

Slovenec je lahko tega ali onega političnega mišljenja, ali naroden mora biti!! Če ni — ni Slovenec, pa naj nosi tudi ime ... dr. H. Tume!!

Plačilo za storjeno — delo! Sarajevski »Narod« je izvedel, da je znani Gjorgje Nastić imenovan uradnikom v ministrstvu za vnanje stvari. Kdo je Nastić? To je tisti znani — poštenjak, ki je napisal tisto glasovito brošuro »Finale«, ki je bila v predigro tistemu sramotnemu »veleizdajniškemu« procesu v Zagrebu, ki se je zvršila z gorostasno blamažo za hrvatsko justico in — avstrijsko diplomacijo. Če vest v sarajevskem listu odgovarja resnici — nam vsaj se zdi pregorostasna, da bi jo mogli kar tako verjeti — potem pa je storjeno »delo« sicer res dobilo plačilo, toda z velikim vprašanjem, ali na korist politične morale? V pero nam sili beseda, ki bi nas spravila gotovo v konflikt z gospodom cenzorjem.

Za obrambo naših narodnih svetinj. Naše politično društvo je prejelo včeraj sledečo brzojavko:

ZADAR, 22. — Pridružujem se tamšnjem odločnom istupu na obrambo narodnih svetinj, želeč što prije pobjedu. — Mjesni klub stranke prava,

Zgledi, ki jih daje Split! Onega večera, ko so v Splitu tisoč naroda z nepopisnim oduševljenjem in vsklikanjem našemu Trstu sprejeli dijake z Revoltelle, so nbrali 3000 K za Istrsko družbo sv. Cirila in Metoda in še 200 K posebej za hrvatsko šolo v Trstu. Lepo je oduševlje nje, lepi so govori, pesmi slavloloči, ali najlepša proslava mladih borcev za čast in pravo naroda so bili ti darovi domovini na oltar! Slava Splitu!!

Socijalni demokratje vse do danes še niso postavili kandidatov za volitve v glavni odbor občnega pokojninskega zavoda. Ali se morda res, kakor se zatrjuje, priključijo lepi nemško-kamoraški koaliji. Ali hočejo biti tretji v tej lepi zvezi? Pa smo res radovedni, kaj nam odgovorita na to vprašanje »Zarja« in pa »Laborator«?

Danes, ob 5. popoldne je seja za razstavo »Jugoslovanska žena« v šoli Acquedottu, kamor vabimo vse slovensko narodno mislečo žensstvo, ki bi nam pomagalo zbrati našo okoličansko nošo in drugo, da bi tudi naša lepa okolica bila častno zastopana in bi se tako oživili spomini na starodavno okoličansko pravo. Obenem so vabljeni vse odbornice Ženske podružnice CMD.

Tržaška mala kronika.

Trst, 23. marca.

Rop. Snoči ob 10 se je nahajal kurjač Arabec Sidi Ahmed Haby, ki je uslužben na parniku avstrijsk. Lloydja, »Amphitrite«, v gostilni »Al buso« v zagati della Scata št. 1. V gostilni sta bila tedaj tudi krošnjar Erminio Sambo, star 19, rodom iz Chioggie, stanujoč v ul. Crosada št. 3 in pa 22 letni dninar Julij Sicchiaro, tudi renjiko. Renjikoška tička sta opazila, da je Arabec precej petičen, in sta takoj sklenila, da vzameta njemu, česar sama nista imela. Ko je odšel Arabec iz gostilne, sta hitro smuknila tudi onadva za njim in v ul. Altana sta ga pograbila. Sicchiaro je potegnil iz žepa nož in udaril žnjim Arabca parkrat po glavi. Sambo po mu je v tem potegnil iz žepa denarnico, v kateri je imel 30 K. Nato sta pobegnili. Arabec je šel nato na policijo in ovadil napad. Še tekom noči je policija ujela oba tička in ju spravila na varno. Seveda sta oba tujila, kar jima pa ne bo pomagalo.

Zaradi sovodstva. Po nalogu deželnega sodišča je bila danes opoldne aretirana 39letna Lucija Baraba, rodom iz Novegrada, stanujoča v ul. delle Mura št. 14. Aretiranka je osumljena, da je spravljala dekleta v razvpite hiše.

Aretirana je bila snoči na trgu Barriera vecchia neka ženska, ki je v svoji pijanosti uganjala take nerodnosti, da se je vse zgledovalo nad njo. Ko jo je stražnik hotel odpeljati na redarsko postajo, se je vmešal v stvar neki Karel Mihelčič, stanujoč v Rocolu št. 129, ki je prišel potem tudi na policijsko postajo in tamkaj protestiral proti postopanju stražnika, ki je aretirano žensko, češ da je bilo stražnikovo postopanje brutalno. Mihelčičev protest so vzeli na zapisnik.

Pretep. V kinematografu »Volta« je nastal snoči zaradi nekaj malenkosti prepri med 20letnim težakom Ivanom Vittorijem, rodod iz Foljana, stanujočim v Toriculijski ulici št. 2, in pa 29letnim Josipom Marsole, iz Bitonta v barijski provinciji v Italiji, stanujočim na trgu sv. Katarine št. 4, ki je prišel v kinematograf s svojim 14letnim sinom Franom. Ko je prišlo od besedi tudi do dejanj, je dobil deček od Vittorija pošten udarec po obrazu. Vittorija

so sicer odvedli na policijo, kjer so ga zaslišali, a so ga potem izpustili.

Poizkusen samoumor. V ul. Barriera vecchia št. 23. stanujoča Ema Micheluzzi si je hotela vzeti življenje in je izpila zato nekoliko octove kiseline. Prvo pomoč jej je podal zdravnik rešilne postaje. V bolnišnico pa ni hotela. Zakaj se je hotela zastrupiti, ni znano.

Z nožem. V mestno bolnišnico sta se v spremstvu nekega redarja pripeljala pedsnočnim 46letni pometać Ivan Brumat in pa 50letni kmet Stefan Godina, oba iz Skednja št. 547, ki sta bila oba ranjena z nožem: prvi na levi, drugi pa na desni roki. Povedala sta, da sta ju, ko sta šla iz Skednja po hribu navzdol, napadla dva neznanca, hoteč jima pokrasti denar. Godina je odšel domov, ko so ga obvezali, Brumat pa je ostal v bolnišnici.

Pozneje se je posrečilo policiji ujeti enega napadalca in sicer je bil to 22letni dninar Franc Kumačić. Našli so pri njem še krvav nož. Svojega tovariša ni hotel imenovati. Končno je povedal, da je bil neki Knaflič, toda policija je dognala, da v škedenjskih plavžih ni delavca, ki bi se imenoval tako.

Plin se je užgal. Danes zjutraj je prišel mizar Feliks Brandolin v svojo delavnico v ul. Giulia št. 84. Začutil je močan duh po plinu v delavnici. Užgal je šibico in kar naenkrat je bila delavnica v plamenu. Plina je namreč ušlo toliko, da se je užgal in precej močno osmodil Brandolinija. Brandolini je moral v bolnišnico.

Porotno sodišče.**Radi zločina ubojstva.**

Včeraj se je vršila razprava proti 29letnemu delavcu Matiji Gorencu, doma iz Kostanjevice na Kranskem, ki je bil obtožen zločina ubojstva, izvršenega dne 9. novembra l. 1913. v neki gostilni v Skednju pri Trstu na osebi Antona Nadola.

Razpravi je predsedoval predsed. dež. sodišča vit. Milovčič, a votanta sta bila deželnosodni svetnik Pahor in sodnik dr. Janchi. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Marinaz, a branil je obtoženca dr. Pangrazi.

Bilo je dne 9. novembra m. l. Obtoženec je bil z nekim svojim prijateljem Zurecem v gostilni Uršule Kavaličeve v Skednju. Tam je prišlo med njim in Antonom Nadohom do prerekanja in slednjič celo do pretepa. Konec temu je bil, da se je Anton Nadoh zgredil na tla: nasprotnik, Matija Gorenc mu je bil z nožem zadal rano v trebuh: prerezal mu je bil celo želodec. Nadoh je umrl par dni potem.

Poslano*)**Izjava.**

Podpisana Josipina Mijot z Vrdele št. 326 obžalujem in preključem vse žalitve, izrečene na škodo g. Antonije Ipavec-Carga, vrtnarice v CM vrtcu na Vrdeci, zahvaljujoč poslednjo, da mi je odpustila proti temu, da sem plačala za CM podružnico na Vrdeci 10 kron.

Trst, 20. marca 1914.

Josipina Mijot.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu zakon veleva

Ves svet je obupno žalosten. Iz srca govornice so te besede vsakemu, ki trpi na zapeki ter išče težko pričakovane pomoči. Telo in duša trojita v isti meri vsled nerednega odvajanja Saxlechnerjeve kisle vode HUNYADI JANOS je pravi prijatelj v takih slučajih. Posebno povdarjan od zdravniške strani je hitri in gotovi učinek, kakor tudi dejstvo, da ne nastopi vsled rednega uporabljanja te vode nikako motenje v prebavljanju, ampak da se s tem pospeši slast do jedi, kar je posledica, da se organizem ojači, nakar nastopi telesna in duševna sposobnost v podvojeni meri.

Kritična perijoda, ko rastejo zobje.

Bledim otrokom, katerim dajejo matere okusno in redilno »Emulzijo Scott« iz ribjega jetrnega olja, postanejo ličiča rudeča in sveža.

Drugo nemanjšo dobroto doprinaša »Emulzija Scott« otrokom v oni perijodi, ko jim rastejo zobčki. Kdor hoče odpraviti te nepravilke, naj rabi »Emulzijo Scott«, ki je jako redilna, vsebuje take snovi, ki so potrebne za tvorbo zobov, da nežnemu telesu novo moč in pomaga, da prederojo zdravi zobčki brez vsake bolečine.

Cena originalni steklenici, ki se dobiva v vseh lekarnah K 250. Ako se pošlje 50 vinarjev v znakah trditi »Scott & Bowne G. m. b. H. Dunaj III., ter se ob tej priliki sklicuje na ta oglas, pošljemo potem dve lekarni, in sicer samo enkrat, steklenico emulaje »Scott« za poskušanje (9).

Trgovci! Peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurentnih cenah. Priporočam se vam edini J. J. SUBAN, Trst, Via Vassari 1, Telefon N. 2740

Za pomlad in poletje!

Krasne obleke, površniki i. dr.
za gospode, dečke in otroke.

Samo dobro blago!

BOHINEC & Co.

Trst, ulica Ponterosso 8, vogal ul. Nuova 13.

Fine, elegantne obleke, katere izdelujejo najboljši krojači

Sepe, res dobre obleke za moške
od kron 26 — naprej.

Najnižje stalne cene

Na večerajšnji razpravi je obtoženec, ki je pa govoril le slovenski in je moral tolmač prevajati porotnikom v italijanski jezik njegovo izpovedbo, povedal, da ga je pokojni Nadoh najprej zmirjal in ga potem celo udaril s pestjo po glavi. On se je na to umeknil v kuhinjo, a ko se je pozneje vrnil v gostilniške prostore, ga je Nadoh prijel za prsi. On se je nato branil. Ne ve pa natančno, kaj je storil, ker je bil oni dan zelo pijan: bil je popil celih osem litrov vina.

Priča Uršula Kavaličeva, gostilničarka, je povedala, da je pokojni Nadoh res zmerjal obtoženca. Ve prav za gotovo, da je obtoženec oni dan izpil pri njej sedem litrov belega vina. Potem, ko je bil Nadoh udaril Gorenc, je ta prišel k njej v kuhinjo in jo vprašal, če ima kaj jesti. Ko se je Gorenc vrnil k svoji mizi, je prišel k njemu Nadoh ter ga prijel za vrat. Ona ni videla, da bi bil Gorenc na kakšenoli način dregnil ali udaril Nadoha, vendar je hkratu videla, da je Nadoh krvav in da mu visijo čreva iz trebuha. Nato je Gorenc z nožem v roki pobegnil. Trdi, da je bil Gorenc pijan.

Istotako je trdila priča Marija Osva, pri kateri je Gorenc stanoval. Prišel je domov kmalu po 4. uri popoldne: bil je očitno pijan in ves zmeden. Povedal je, da se mu je zgodilo nekaj zelo slabega, in da gre na policijo, da se sam izroči. V tem je pa prišel redar, ki je Gorenc aretiral. Priča trdi, da je bil obtoženec vedno dober in zelo miren, ter da se je ogibal pretepev. Stanoval je pri njej 2 leti in pol.

Priče Anton Zivic, Josip Saina, Fr. Erženik, Peter Pavletič (redar) Tobija Baumgartner (redarstveni nadzornik v Škedenju) in Blaž Skok (policijski oficijal) so tudi potrdile, nekatere, da je obtoženec tisti dan mnogo pil in da je bil pijan, druge, in sicer zadnje imenovane, da se je poznalo obtoženca po storjenem zločinu, da je moral poučiti mnogo pljače.

Priča Ivan Nadoh, brat pokojnega in sovaruh pokojnikovih sirot, je povedal, da je bil njegov brat miren človek. Zapustil je 5 otrok. On pristopa k procesu kakor civilna stranka in zahteva za svoje varovanje, pokojnikove otroke odpravnino v znesku 2000 kron in 200 kron odškodnine za pogrebne stroške.

Iz spisov, ki so bili nato prečitani, izhaja, da je bil Gorenc že večkrat predkaznovan, med drugimi enkrat radi prestopka lahke telesne poškodbe, a enkrat celo na 7 mesecev težke ječe radi zločina težke telesne poškodbe.

Porotnikom je bilo stavljeno eno glavno vprašanje, da li je obtoženec kriv zločina ubojstva, in 5 razbremenilnih vprašanj: dve glede pijanosti in tri glede silobrana.

Po govorih državnega pravdnika in branitelja je predsednik reasumiral razpravo, nakar so se porotniki umaknili v svojo posvetovalnico, odkoder so se vrnila šele uro pozneje in šele potem, ko so bili prej pozvali k sebi predsednika za neka pojasnila.

S svojim pravorekom so porotniki pritrdili glavnemu vprašanju — glede zločina ubojstva — z 11 »da« in 1 »ne« ter zanikali vsa razbremenilna vprašanja.

Na podlagi tega pravoreka je sodišče obsodilo Matijo Gorenc na 2 leti in pol težke ječe, poostrene s postom in samotnim zaporom vsak tretji mesec, pri čemer mu je vstelo prestani preiskovalni zapor od dne 9. novembra l. 1913., to je 4 mesece in pol.

Gorenc je na to kazen pristal.

Tržaška sokolska župa.

Letošnji javni nastopi. Župni zlet dne 12. junija. Kraj še ni določen.

Društveni nastopi: Na Opčinah dne 1. junija; pri Sv. Jakobu dne 7. junija; v Komnu dne 14. junija; v Mavhinjah dne 28. junija; Divača je priglasila svoj nastop za prve dni junija.

ja. — Ostala društva prosimo, da nam svoje nastope nemudoma naznani.

Predsedništvo T. S. Z.

Uruštvene vesti.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ v Trstu. Drevl. točno ob 7 in pol pevska vaja za tenor in bas. Polnoštevila in točna udeležba je nujno potrebna!

— Danes, v torek ob 9 zvečer sestanek. Predava. tov. Benčina o akcijski družbi. Tovariši, pridite vsi! Prijatelji društva dobrodošli!

Šentjakobska Čitalnica. Odbor vabi vse brate in sestre, da se udeležijo pogreba pokojnega brata Ernesta Možeta, ki se bo vršil v sredo, dne 25. t. m., ob 3 popoldne iz mrtvašnice mestne bolnice.

Šentjakobska Čitalnica. Vse člane in članice vabimo, da se polnoštevilo udeležijo pogreba g. Ernesta Možeta. Zbirališče v ul. Pietà — Odbor.

Poslovilni večer priredita Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov svojemu predsedniku gospodu F. L. Tuma o priliki njegove preselitve v Petrograd. Sestanek se bo vršil v mali dvorani „Slovanske Čitalnice“ danes, v torek ob 8-30 zvečer. Prijatelji in znanci dobrodošli.

Slovensko gledališče v Trstu.

V sredo, dne 25. marca, od pade napovedana popoldanska predstava.

Zvečer ob 8.15 se uprizaro senzacijsna drama

„V plamenu revolucije“

ki je bila dosedaj privlačna med vseh svetovnih gledališč. Podrobneje izpr. gov. rimo o drami v jutrišnji številki.

Vatopnice se dobivajo pri gledališki blaginji v Narodnem domu.

Narodna delavska organizacija

Volilni odbor N. D. O. Danes, v torek, ob 8 zvečer seja.

Gospod Dolenc, poštni podvzetnik, toliko kulantnosti in izobrazbe pa bi že lahko imeli, da bi dali na vlogo postljo nov glede premeščenja v slovensko bolnišnico blagajno vsaj odgovor. Ali bomo res prisiljeni, pričeti zopet gonjo proti vam? Če vam je to všeč, dobro.

Vesti iz Goriške.

Trgovsko obrtna zadruga — tožena.

K temu poročilu iz minolega tedna nam dr. T. pojasnjuje: Svoj odvetniški ekspenzar in obračun za zadnja leta sem predložil T. O. Z., detajlirano s troškovniki spomladi l. 1912. Ti računi so ostali l. 1912 in 1913 nerešeni. V tem času je likvidacijski odbor nabiral prostovoljne prispevke. Prav z ozirom na moj zaostali odvetniški račun, glede katerega nisem čul o nikakem upor, sem povišal svoj nameravani prostovoljni prispevek za več tisočakov. — Koncem l. 1913. je vzel odbor moj račun v pretres in se le pri tej priliki je, z mojim prostovoljnim prispevkom v rokah, odrekel odvetniškemu ekspenzarju deloma svojo likvidacijo. Poslal se mi je brez vsakega pogajanja o višini ekspenzarja dotični negativni sklep, kateremu se že z načelnega stališča nisem mogel in hotel ukloniti. — Ker sem bil vrh tega v računskem zaključku s svojo privatno obveznostjo (nekaj nad 1000 K) pomotoma v mojo škodo dvakrat obremenjen in pogajanje v dobrem po vsem tem pač ni bila moja dolžnost, mi ni preostajalo drugega, nego vložiti tožbo na priznanje ekspenzarja in izplačilo prebitka nekaj čez 900 K.

Zadevo ima torej v rokah sodnija, kjer se nahajajo računi, listine itd. Sodila bo gotovo po zakonu in pravičnosti in tej sodbi se bomo morali mirno vdati — ena

ali druga stranka. Spoštovani pisec, čegar namen osebnega žaljenja ali pa moralnega izsiljevanja je precej prozoren, pa mi sodil ne bo — ne v odboru, ne v javnosti.

Na zlobno podtikanje v notici bodi povedano le toliko, da sem bil dejansko pravni konzulent T. O. Z. komaj dve leti 1904—1906), za kar nisem utaknil v svoj žep niti vinarja in da sem glede pogubnega kredita Mizarske zadruge, iz katerega neposredno izvira moj ekspenzar, v letih 1907—1909 storil nasproti načelstvu in občenemu zboru polno svojo dolžnost. Kdor nasprotno trdi, naj to dokaže na pristojnem mestu!

„Novi čas“ zopet obojen. V petek vršila se je pri c. k. okr. sodišču v Gorici glavna razprava proti uradniku Novoga časa, katerega je tožil poslanec Kovar radi nekega umazanega pamfleta za časa deželnozbornih volitev julija meseca 1914. Urednik A. Sinigoi je bil obsojen na globo 40 K ter znožne stroške. To je že druga občutna obsodba „Novoga časa“ v enem tednu; sledijo pa v kratkem še. — Zdi se, da „Novi čas“ ne more živeti, ako ne obrekuje ter zavija resnice. Pridigovati hoče katoliško moralo, pa niti ne ve, da je obrekovanje tudi greh!

Vesti iz Istre.

Iz Pule. Kaki dve uri hoda iz Pule proti vzhodu leži prijazna hrvaška vas Medulin. V tej vasi imata dve hrvaški društvi svoj sedež: Sokol in Hrvatska omladina. Med člani teh dveh društev obstoji že dlje časa smrtasovo sovraštvo, tako, da se je bati, da pride danes ali jutri do dejanskega spopada, kar bi bilo žalostno tembolj, ker bi si s tem ne izpodkopali ugleda le društvi sami kakor taki, ampak bi trpel tudi ugled naše stvari. Zato opozarjamo tem potom pulske hrvaške prveke na pretečo nevarnost, kajti oni morejo v prvi vrsti s svojo avtoriteto napraviti red med svojimi rojaki. Zelo žal bi nam bilo, ako bi morali na dan z imeni onih, ki netijo to sovraštvo. Ali naj šele pravimo, kdo bo imel koristi od teh homatij?!

BENEDIKT SUBAN Trst, ul. Porzo štev. 20 (Sv. Jakob) priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat na dan sveži kruh. Sprejemajo se preclva vseh vrst; vino in likerji v steklenicah. Postrežba tudi na dom. 2108

Dvorec za eno ali dve družini, deset minut od mesta, lep razgled v mesto in tudi na morje; cvetlični vrt in zelenik, proda se po zelo nizki ceni in sicer takoj. Pojasnila v ul. Belvedere 32, prodajalnica. 269

Glasovir skoraj nov se proda po jako nizki ceni. Campo San Giacomo štev. 19, 11. nadst., Ban. 276

Ker se v par dneh prodajalna razproda se po vsaki ceni steklena posoda v ulici G. Rossini štev. 26, blizu prodajalne tiskarskega društva. 278

Lepa in meblavana soba se odda takoj v ulici Commerciale št. 11, III. nadstropje.

Mizar prodaja lakirano kuhinjsko pohištvo po jako nizki ceni. — Ulica Madonnina štev. 8, dvorišče. 285

Odda se takoj soba s hrano v ulici Commerciale 9, I. n. 283

Proda se mlekarna z dekretom s prodajo vina, piva, zelenjave in šolskih potrebščin (zvezki itd.) in manufakturnega blaga. Vedno pripravljena kava. — Mlekarna se nahaja pri Sv. Jakobu. Poizvedbe pri Čehovin-u, brivcu, Via S. Marco štev. 4. 284

Sobica meblavana se odda takoj s hrano čednemu mladeniču v ulici Boschetto 40, I. nad., vrata 2.

Hans Scheidler — zobotehnik —

bivši: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanze

Sprejema od 9—1 in od 3—6.

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5 II.

Mlekarska zveza Via Geppa 6. — Ponuja poljubne množine izborne zajamčenega pristnega kuhanega surovega masla za kuho in najboljše čisto maslo. Raznovrsten sir, čebelni med, kondenzirano mleko v skatljah a 2 kg ter pastilizirano mleko po izvanredno nizki ceni. 280

Odbor Šentjakobske Čitalnice naznanja tužno vest, da je njen velezaslužni član in odbornik, gospod

Ernest Može

po kratki bolezni izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb pokojnika se vrši v sredo, dne 25. t. m. ob 3 popoldne iz mrtvašnice mestne bolnišnice.

TRST, dne 23. marca 1914.

MESNICA
TOMAŽ ZADNIK TRST
TELEFON št. 16-08.

trg Sv. Ivana št. 6. — Prodaja mesa iz lastne klavnice na debelo in drobno. Na drobno goveje: sprednji deli po K 1.44 in 1.60. Zadnji deli po K 1.76 in 1.92. Na debelo po dogovoru. — Mesnica je vedno dobro preskrbljena s toletino prve vrste, kakor tudi perutnino. Za mnogobrojen obisk se uljudno priporoča
Tomaž Zadnik.

Imperial Tigova kava
s kromo
najboljše kavine primesek.
Posod v prodaji.

TVRDKA
Francesco Bednar
TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST
je preložila svojo
trgovino šivalnih strojev
bikljev in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso šte. 4
v ulico Campanile štev. 19.

ANTON BARUCCA
MIZARSKI MOJSTER
Trst, ulica San Francesco št. 2.
Specialist za popraviljanje
roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmetli.
mali za poplate dele in se se bolj kramarost.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Peščno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Vedje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Oddaja domače nabiralnike (hranilne puščice).

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Trst, piazza Caserma štev. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Ima varnostno odelce (safe deposits) za shranbo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednost. Popolnoma varno proti vlogu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 popoldne in od 3 do 5 popoldne
izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.